

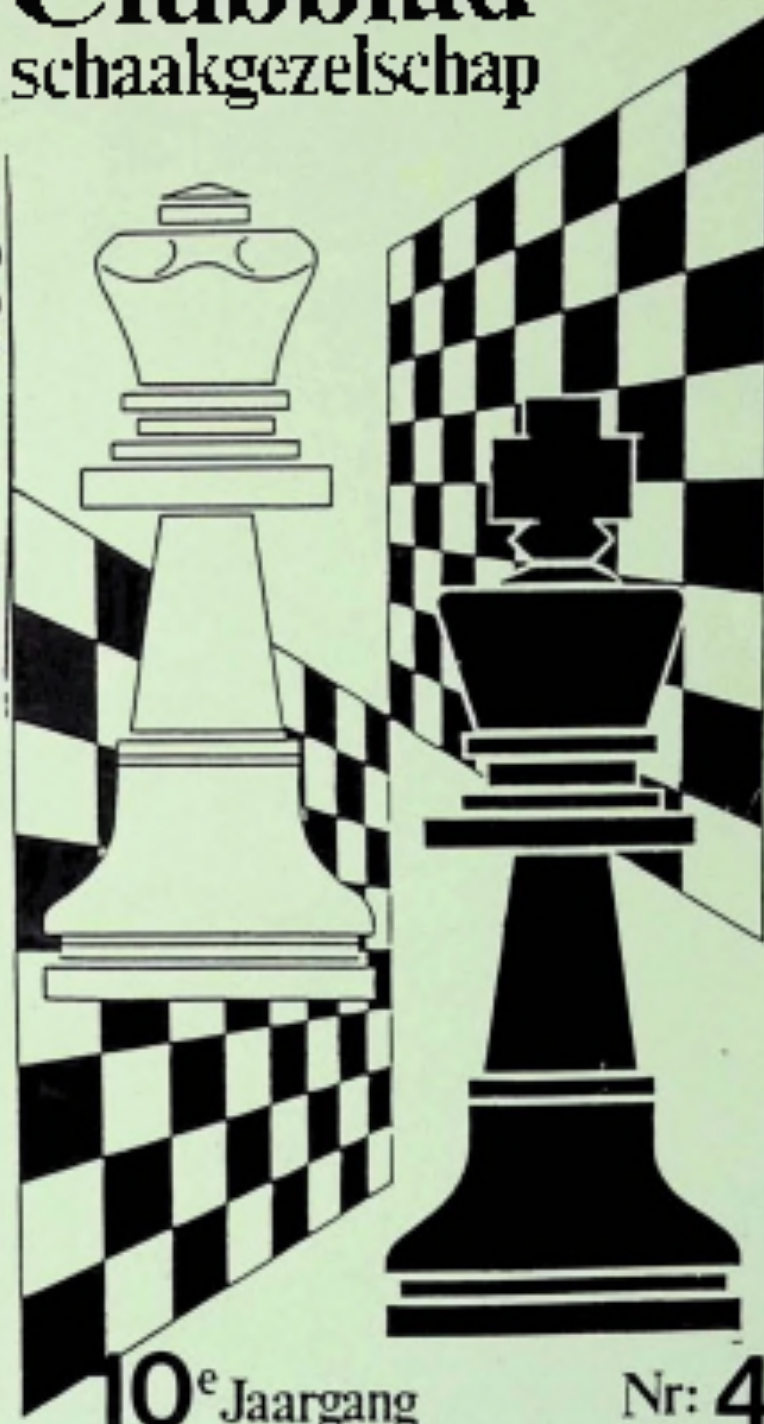
E. Meijer

STAUNTON/HELLPMAN

maart 1994

Clubblad

schaakgezelschap

10^e Jaargang

Nr: 4

<u>Inhoudsopgave.</u>	<u>pagina.</u>
Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Mutaties in de ledenlijst	2
Van de Redactie/Mededelingen	3/4
Bauke Koole: DOODSTRIJD + een reactie van de voorzitter	5
50 jaar geleden	6/7/8
NOSBO competitie	9-12
NOSBO bekercompetitie	13
Interne competitie	14
Op bezoek bij Unitas 4 - Staunton/Helpman 2	15
Piet Mulder: Toernooisuccessen in de Martinihal	16-18
De match Donner - Jonkheer F.J.A.Luteijn	19
Klaas Sanders. Aanraken was zetten; Luctor et Emergo	20/21
Pionneineindspel: de partij van Caspar Smit tegen Assen 1	21
Nico Schellingerhout: Een knol uit goed hout gesneden.	22/23
Dammen	24
Oplossing schaakpuzzel	24
Arie & Co	25
Jeugdrubriek	26/27
Marsopgaven	28

Bestuurssamenstelling.

Voorzitter	P.W.Mulder	Sweelincklaan 31	265258
Secretaris	vacant, adres:	"	"
Penningmeester	R.Jacobs	Mozartstraat 22	252079
giro 967038 t.n.v. Penningmeester		Staunton/Helpman	
Int.comp.leider	K.H.Sanders	Heemskerckstraat 1M5	137077
Ext.comp.leider	G.Pieper	Amstelstraat 66	269783
Jeugdleader	A.M.R.Zeevaarder	Turfstraat 15A	139530
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	349355
Speellokaal. Speeltuingeb.	Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16		252628

Schaakkalender.

13-19 maart.	Toernooi Ter Apel
Ma 21 maart.	2e team uit tegen Roden
Ma 21 maart.	3e team thuis tegen Assen 2
Di 29 maart.	1e team uit tegen Lewenborg
Za 2 april.	Eemsmondtoernooi Delfzijl
Ma 18 april.	1e team thuis tegen Groningen 5

Mutaties in de ledenlijst.

Verhuisd:	W.Louwman, Uithuizenpad 16, 6835 AD Arnhem.
	E.Meijer, Sloep 197, 9732 CL, Groningen
Nieuwe leden:	Rob Spaans, Chopinlaan 22, 9722 KH, tel: 267772
	Jules Leenes, Leeuwarderstraat 36A, 9718 HZ
	P.L.Uilendreef, Nolenslaan 6, 9722 NM
	S.B.(Bas) Pijper, Gothenburgweg 48, 9723 TM

Van de Redactie.

Het gedicht in het¹ vorige nummer n.a.v. het overlijden van Tally Lode - Doedens bevatte een zeer storende fout. Daarom plaatsen we het hier opnieuw.

Wanneer je afscheid neemt
Van iemand die je erg dierbaar is
zou je niet moeten treuren.
want wat je in het diepst in haar bemint
kan klaarder voor je zijn bij haar afwezigheid,
zoals een bergbeklimmer de berg
duidelijker ziet vanuit de vlakte.

Kohlil Gibron.

De blunderrubriek.

Het bestuur heeft zich beraden over de blunderrubriek, die we toejuichen maar de indruk bestaat dat er onvoldoende medewerking is vanuit de vereniging. Nu dienen Arie & Co uiteraard ook zelf een actieve rol te spelen en in dit verband had men toch even bij Bram Kruisinga langs kunnen gaan. Anderzijds blijven zij wel in hoge mate afhankelijk van een ieders medewerking. Om dit te stimuleren en eventuele drempelvrees weg te nemen zal een "blunderbus" in de speelzaal worden geplaatst waarin een ieder zijn wederwaardigheden - positief of negatief - op dit gebied kan deponeren.

Verslagen NOSBO competitie.

Het bestuur heeft tot zijn teleurstelling geconstateerd dat de verslaggeving van de NOSBO competitie beneden de maat is voor wat betreft het 2e en 4e team, zoals een ieder kan constateren. Het 2e team speelde in de afgelopen verslagperiode drie wedstrijden en niet één en het vierde team liet het helemaal afweten. Het bestuur tilt hier zwaar aan en zal in de ALV op deze zaak terugkomen want het gaat hier niet alleen om het feit zelf maar het heeft ook te maken heeft met een goede sfeer, een goede leiding en enthousiasme binnen een team.

In de NOSBO competitie is de eerste beslissing gevallen en dat is geen beste, want één ronde voor het einde is reeds zeker dat het derde team is gedegradeerd. Het tweede is ook nog niet veilig maar zit wel in de lift. Het volgend seizoen zijn we dan in alle klassen vertegenwoordigd en dat is per saldo voor het bestuur geen reden om in een pessimistische bui van een DOODSTRIJD te spreken.

Laatste oproep om de contributie te betalen.

Hierbij een laatste oproep aan diegenen die de contributie nog niet hebben voldaan. Diegenen die dit clubblad thuisbezorgd krijgen vinden een schriftelijke kennisgeving in hun exemplaar. De overigen zullen hierover op de clubavond worden aangesproken.

Het volgende nummer verschijnt op maandag 9 mei met o.a. de eindstanden van de NOSBO-competitie. De teamleiders wordt dringend verzocht hun zaken dan volledig in orde te hebben. Copie inleveren uiterlijk op de clubavond van 2 mei.

TELEFOONSCHAAK. (Ingezonden door Michiel Zeevaarder)

Een weinig bekende schaakbond is de Nederlandse Telefoonschaak Bond. Geen wonder: de Bond heeft slechts 40 leden. Dat moeten er meer worden en dus is de bond, reeds in 1986 opgericht, een publiciteitscampagne gestart. Waarom zou men er lid van worden? In de eerste plaats om correspondentie-schaak te gaan spelen. Het is goedkoper dan per briefkaart en het contact met je tegenstander is veel directer. De N.T.B. is een Gronings initiatief, als je nog mag spreken van een "initiatief" wanneer je al 7 jaar bestaat. Er doen schakers uit het hele land aan mee. Informatie is te krijgen bij Maurits Logtmeijer, Adriaan Pauwstraat 45, 9716 CR Groningen of bij de NOSBO-ers Nico Schoonderwoerd en Herbert Eppinga.

Ik begrijp niet waarom dit soort activiteiten niet mogelijk zouden zijn binnen de bestaande bond van correspondentieschakers. Is daar soms de briefkaart nog verplicht? Een telefoon + antwoordapparaat of nog modernere communicatiesystemen kunnen toch even goed voor dit doel worden gebruikt!? Redacteur.

Clubkampioenschap snelschaken voor Nico Schellingerhout.

Op de eerste clubavond van het nieuwe jaar werd het kampioenschap snelschaken verspeeld in een nog feestelijke ambiance. Het is op weg een traditie te worden en ook deze keer was het een zeer geslaagde avond. Het slechte weer zal enkelen hebben afgeschrikt waardoor een 25-tal leden om de wisselbeker en de hoofdprijs, een schaaktafel, streden. Kampioen werd Nico Schellingerhout, die de finalegroep won voor Theo Ebels en Poppe Dijkhuis. Ronald ter Steeg won de tweede groep met een 100% score, gevolgd door Eddy Zwerver/Michiel Zeevaarder. Dick Hummel kwam wat laat, mocht nog in de derde groep aanschuiven en bewees dat hij hier toch niet thuis hoort door eveneens 100% te scoren. Een nieuw lid, de heer Spaans werd tweede en dat houdt een belofte in voor de toekomst.

NOSBO -kampioenschappen.

Na 5 van de 7 ronden gaat Erik Hoeksema met 100% aan kop. Hij won in de 5e ronde van Bauke Bies, die het aardig doet voor een speler van Haren 2. In de reservegroep hebben onze spelers de volgende scores: Dijkhuis 4, Joop Hummel 3½, Kruisinga en Seijen 3, Bart Romijn 2½ en Zeevaarder 2.

Staunton archief.

De clubbladen uit de periode 1963-1979 ontbreken. De redacteur wil graag in contact treden met die leden die nog exemplaren uit die periode in hun bezit hebben.

De stad Groningen wordt vandaag geteisterd
door het verschijnsel van de vriendenclubs
met de daarbij behorende gezelligheid.

Zeg niet dat de KNSB-wedstrijden zo ongezeellig
zijn. Bij de thuiswedstrijden van Groningen
komt altijd een hele rits Lewenborgers kijken.

Wim van Beersum in het clubblad van Groningen.

DOODSSTRIJD**Een ingezonden brief van Bauke Koole.**

Op dit moment is de speelsterkte van de interne competitie erg laag. De spelers uit het eerste hebben alleen nog tijd om de externe wedstrijden te spelen. Men probeert om weer terug te promoveren naar de prestigieuze KNSB-competitie. Helaas gaat dat dit jaar niet meer lukken. Vooral na het vertrek van Yeb Blom heeft het eerste aan kwaliteit moeten inboeten. Het kwaliteitsverlies is vooralsnog niet opgevangen. Voorzover ik weet hoopt de club dat er op een dag iemand lid zal worden die Staunton/Helpman 1 weer naar de KNSB zal leiden. Maar hoe staat het er met de eigen spelers voor? Vorig jaar was er reden tot optimisme, immers zowel het tweede als derde promoveerden. Maar het tij is gekeerd, het derde voert een doodsstrijd tegen degradatie en het tweede komt maar niet op gang. Daarbij hebben bijna alle invallers uit het tweede hun debuut in het eerste verloren.

Het eerste kan zijn conclusies trekken. Er zou een situatie kunnen ontstaan waarin een bejaard Staunton/Helpman 1 met een groot aantal spelers dat nooit in de interne speelt terugkeert naar de KNSB terwijl het tweede en derde met in potentie goede schakers ergens in de lagere regionen van de NOSBO ronddobberen. Eventuele debutanten in het eerste zouden bij voorbaat al bijna kansloos zijn omdat ze niet de ervaring hebben om tegen sterke tegenstanders goede resultaten neer te zetten. Zo wordt het kwaliteitsverschil steeds groter.

Ik kijk dan ook naar andere schaakverenigingen in de stad Groningen waar de hoogste teams worden aangevoerd door jeugdige spelers. Men plaatst geroutineerde schakers in lagere teams om klassebehoud te verzekeren. Zo kunnen minder geroutineerde schakers in een sterke NOSBO-klasse de nodige routine opdoen. Ik ben dan ook van mening dat een spreiding van routine over de lagere teams uiteindelijk goed zal uitpakken voor Staunton/Helpman. En dit is vooral nodig nu blijkt dat de geroutineerde schakers amper nog de interne competitie bezoeken.

Reactie vanuit het bestuur door Piet Mulder:

Een zeer zinnige brief waaruit bezorgdheid spreekt, die ik deel. Het eerste team heeft dit seizoen de pech dat naast de thuiswedstrijden ook veel uit- en bekerwedstrijden op de maandag plaatsvinden. Daar komt bij dat bij een aantal eersteteam-spelers werk of studie zoveel tijd vraagt dat ze het schaken even noodgedwongen op een lager pitje moeten zetten. Ik hoop en verwacht dat dit een tijdelijke zaak is.

Een andere zaak is de samenstelling der teams. Centraal staat de plaatsing via de interne. De plaatsen 1 t/m 5 geven recht op een plek in ons eerste, de plaatsen 6 t/m 10 op het tweede, enzoverder. Een ieder, jong of oud, kan zich op deze manier in een team proberen te schaken. De overige plaatsen zijn ter beoordeling van het bestuur. Daar spelen factoren mee als teamscore, rating, plaats op ranglijst maar ook verdient het de voorkeur dat elk team over minimaal twee auto's beschikt.

Goed, het kan een keuze zijn om jonge spelers in de harde leerschool van het eerste te gooien en de routiniërs lager te plaatsen. Misschien hadden het tweede en derde het dit jaar dan gemakkelijker gehad, maar zou het eerste het dan redden in de loodzware promotieklasse? Nogmaals, ook wij hopen vurig op doorstroming, maar wat ons betreft wel via de interne, iets dat er, gezien de huidige ranglijst, wel aan zit te komen!

23. De Odyssees van Aljechin en Keres. (3) Schaken in de USSR.

Na het toernooi van München in september 1942 is Aljechin opnieuw eregast van Hans Frank in Polen. Het 3e toernooi van het General-Gouvernement wordt door hem gewonnen met $7\frac{1}{2}$ uit 10, voor Junge en Bogoljubov met 6½. 50 jaar later vertelt Wout Knol, erevoorzitter van Unitas en deelnemer aan het W.K. seniorenschaak 1992 in Zuid-Duitsland daarover het volgende in een "Unitas- Nieuws- Special".

Na de lunch in Schwangau werd in Wies de Wallfahrtskirche bezocht, de mooiste rococo kerk van Duitsland. Deze achttiende-eeuwse kerk is inderdaad een wonder van compositie, licht en kleur. De vele exvoto's rond het koor accentueren de vroomheid in steen. Na afloop gleeed de groep handvastig over het ijzige pad naar beneden. Mijn buurman, de Poolse arts Mazurkiewics behoeft niet in actie te komen, volgens hem "ist im Leben Glück wichtiger als Verstand". De welbespraakte Pool vertelde dat het precies 50 jaar geleden was dat hij als jongetje thuis in Krakau een partijje mocht spelen tegen de wereldkampioen Aljechin. In november 1942 vond in Krakau een toernooi plaats met vanzelfsprekend beperkte invitatie. Zijn vader was dierenarts en schaker en Aljechin had zijn twee Siamese katten meegenomen. Vandaar. Het jongetje leerde de zin, die de grote meester hem schreef, uit het hoofd: "A Kasimir Mazurkiewics, en souvenir de notre partie d'aujourd'hui. Aljechin".

In december 1942 neemt Aljechin deel aan een internationaal toernooi in Praag, dat hij wint, ex-aequo met Klaus Junge. Op de 6e plaats treffen we de Tsjech Kottnauer aan, één van de deelnemers aan het Staunton toernooi in 1946. Keres is verhinderd, want hij moet omstreks de jaarwisseling aantreden voor het kampioenschap van Estland, dat hij met moeite wint. De uitslag van het toernooi in Praag vormt voor Euwe aanleiding om in het "Tijdschrift" de opmerking te maken: "Het begint tijd te worden dat Dr. Aljechin in een ernstige match aantoon, werkelijk nog de sterkste speler ter wereld te zijn". Een onterechte opmerking, want Aljechin had in 1942 zowel in Salzburg als in München zich duidelijk de meerdere van Keres getoond en de onderlinge ontmoetingen met 3-0 gewonnen. In april 1943 vindt er weer een groot toernooi plaats in Praag met 21 deelnemers. Deze keer is ook Keres weer van de partij. Aljechin wint met de formidabele score van 17 uit 20, $2\frac{1}{2}$ punt voor Keres. Aljechin was in grootse vorm, moet ook Keres wel erkennen.

Zoals Aljechin later in Spanje zal vertellen, werd hij in januari 1943 opgenomen in een ziekenhuis in Praag. Dat is dus in de periode tussen de twee toernooien die daar eind 1942 en in april 1943 zijn gehouden. Hij leed aan roodvonk en daaraan was zijn vriend Réti in 1929 in hetzelfde ziekenhuis overleden, vertelt hij later. Nadat hij was genezen werd hij verplicht om tegen zijn zin aan allerlei schaakevenementen mee te doen op straffe van inhouding van zijn bonkaarten. En dat klopt wel met het verhaal in de Deutsche Schachzeitung, waar wordt vermeld dat Aljechin onder sterke aandrang simultaan heeft gespeeld in Berlijn, Dessau, Maagdenburg, Bremen, Velbert, Aken, Alsdorf, Keulen, Ludenschheid, Augsburg en München. Hij werd gedwongen zich in leven te houden door als een schakende circus-aap iedere avond zijn kunstjes te vertonen. Voor het laatst treffen Aljechin en Keres elkaar in de dubbele zeskamp, die weer in juni 1943 in Salzburg wordt gehouden. En daar slaagt Keres er eindelijk in om gelijke tred te houden. Hun onderlinge partijen eindigen na harde strijd in remise en ze eindigen beide met $7\frac{1}{2}$ uit 10, een straatlengte voor Schmidt, Bogoljubov, Foltys en Rellstab.

Het laatste grote toernooi, dat tijdens de oorlog in West-Europa werd gehouden was dat van Madrid in oktober 1943. Spanje was neutraal, maar onderhield verbindingen met het door Duitsland bezette Frankrijk. Aljechin kreeg toestemming om mee te doen in Madrid, maar zijn vrouw - die 10 jaar ouder was en ziekelijk - mocht niet mee. Ze mocht wel terug gaan naar Parijs, wat ze dan ook deed. Door de problemen die dit allemaal met zich mee bracht arriveerde Aljechin te laat in Madrid om nog aan het toernooi mee te doen. Daarmee was de weg vrij voor Keres die het kwalitatief slecht bezette toernooi won met 13 uit 14. Het was de bedoeling dat dit toernooi als Europees kampioenschap zou gelden maar omdat de oorlogsomstandigheden zich snel wijzigden (Duitsland was op alle fronten op de terugtocht) moesten velen het laten afweten. Voorlopig was het weer fini met het internationale schaak in Europa. Het vierde toernooi van Hans Frank in Polen stelt, mede door de uitgevaardigde "Totalen Krieg", weinig meer voor. Het zou 7 jaar duren voordat in 1950 in West-Berlijn voor het eerst weer een klein internationaal toernooi - door Euwe gewonnen - plaats vindt. Aljechin had natuurlijk wel in de gaten dat het tij weer keerde en hij keerde niet terug, maar bleef in Spanje. Hij nam nog wel aan toernooien deel maar met matig resultaat hetgeen mede veroorzaakt werd door de drankfles, die hij in tijden dat zijn vrouw afwezig was, moeilijk kon laten staan. In november 1944 geeft hij een interview aan een Spaanse verslaggever, dat integraal wordt overgenomen in de "British Chess Magazine" van december 1944. Twee wereldoorlogen hebben hem geruïneerd en hij heeft dan al 5 maanden lang niets van zijn vrouw gehoord. Jammer genoeg vroeg de verslaggever niet waarom Aljechin dan niet naar naar zijn vrouw in Frankrijk terugkeerde, want Frankrijk was sinds augustus 1944 bevrijd. Nu was Aljechin in politiek opzicht een nogal naïve figuur, maar hij zal wel terecht hebben gevreesd dat hij in Frankrijk zou worden aangeklaagd wegens collaboratie en zelfs hoogverraad.

Keres is voorlopig beter af. Eind 1943 speelt hij in Finland en in juni 1944 is hij de gast is van Folke Rogaard, vice-president en de latere president van de FIDE. Hij speelt een korte match tegen Ekström (5-1) en eindigt met 4½ uit 8 als 2e in een klein toernooi. Keres is weer thuis als hij in het najaar van 1944 opnieuw wordt "bevrijd". Eigenlijk merkwaardig, gezien zijn activiteiten in het nazi-rijk en het feit dat zo'n 30000 Esten de vlucht namen naar Zweden voordat de Russen weer kwamen.

Voordat Keres terugkeerde schijnt hij een deal gemaakt te hebben met de Sovjets, waarbij aangenomen wordt dat Botwinnik hierbij een rol heeft gespeeld. Keres zou zich er bij moeten neerleggen dat er na de oorlog een match Aljechin - Botwinnik zou komen, waarover reeds voor de oorlog een overeenkomst was gesloten met Aljechin. Als tegenprestatie zouden de Sovjets hem dan zijn uitstapjes in het Derde Rijk vergeven. Overigens was er een veel sterker motief om hem met rust te laten en niet naar Siberië te sturen. Want hoe kon men dan Aljechin accepteren, wiens collaboratie met de vijand ongetwijfeld ook in de USSR bekend was. Keres werd na de oorlog een jaar geschorst, hetgeen inhield dat hij een jaar lang niet aan internationale toernooien mocht deelnemen en bij het Staunton toernooi in augustus 1946 was hij dan ook de grote afwezige. Ook deed hij niet mee aan de in september 1945 gehouden radiomatch tegen de U.S.A. Met zijn landgenoot Mikenas wordt hij naar Georgië gestuurd, om daar in de geboortestreek van Stalin het schaakspel te propageren. Buiten mededinging wint hij daar in het voorjaar 1946 het kampioenschap met 17 uit 18, waarbij hij één van de twee halve punten moet afstaan aan de dan 16-jarige Tigran Petrosian.

Verder mag hij als trainer fungeren van een nieuw jong talent, David Bronstein, die een prachtige partij van hem wint en die nog kan reproduceren tijdens het Interpolis toernooi van 1993. (Schaakrubriek van de Volkskrant van zaterdag 20 november 1993.) Vanaf september 1946 doet hij weer normaal mee aan het schaakleven in de Sovjet-Unie. In Moskou speelt hij mee tegen de U.S.A waarbij hij evenals Boleslafski een jaar eerder met 1½-½ wint van Fine.

In 1947 blijven de Russen in het Oostblok. Er worden daar twee grote toernooien gehouden, het 15e kampioenschap van de USSR, dat door Keres wordt gewonnen in afwezigheid van Botwinnik, en het Tschigorin-herdenkings toernooi dat door Botwinnik wordt gewonnen. In 1948 vindt dan in 1948 in Den Haag en Moskou het toernooi om het wereldkampioenschap plaats, waar Keres zijn eerste vier partijen tegen Botwinnik op knullige wijze verliest. De laatste partij wint hij wanneer Botwinnik reeds wereldkampioen is, hoewel deze op simpele wijze herhaling van zetten had kunnen afdwingen, aldus Smyslov in het januari-nummer 1993 van Schakend Nederland. Vreemd, maar in die tijd sprak je niet met elkaar over dergelijke zaken, voegt hij er aan toe. Trouwens, in het toernooiboek werd ook al opgemerkt: "Keres' spel schijnt volkomen te staan onder de psychologische druk die hij steeds schijnt te voelen wanneer hij tegenover Botwinnik zit". Jammer trouwens dat Keres vrij jong is gestorven; hij overleed in 1975, 59 jaar oud. Jammer dat hij niet nu in vrijheid zijn memoires kan schrijven.

Gezien de grote betekenis die het schaken in de Sovjet-Unie heeft gehad gedurende en na de oorlog kunnen we er hier niet aan voorbij gaan. Voor de oorlog kon slechts één speler tot de kandidaten voor het wereldkampioenschap worden gerekend, namelijk Botwinnik. Tot juni 1941, het moment waarop Hitler de Sovjet-Unie binnenviel, was men in het Westen redelijk op de hoogte van wat er plaats vond. In deel 4 stippen we aan dat er zowel hier als in Duitsland verbazing was over het feit dat Keres slechts 4e was geworden in het 12e kampioenschap van de USSR. Ook wist men dat een nieuwe jonge speler, genaamd Smislov, furore maakte. Dat kwam ook doordat de USSR geen lid was van de FIDE en b.v. ook niet aanwezig was bij de Olympiade in Buenos Aires in 1939.

De USSR benoemde zelf grootmeesters. In het april 1943 nummer van "Chess Review", uitgegeven in New York, vraagt men zich af met welk recht iemand als Boleslafski benoemd kon worden tot grootmeester. Nu bestonden er in die tijd nog geen officiële grootmeesters en meesters. In de Sovjet-Unie benoemde men echter USSR-grootmeesters en dat waren op dat moment Botwinnik, Loewenfisch, Kotov, Lillienthal, Bondarefski, Smislov en Flohr. Maar uit alles blijkt wel dat men in Amerika niet in de gaten had hoe hoog het niveau daar was geworden. Dat werd pas duidelijk toen kort na het einde van de oorlog, in september 1945, de radiomatch USSR-USA werd gespeeld en eindigde in 15½-4½.

In het voorjaar van 1944 werd het 13e kampioenschap van de USSR gehouden. Botwinnik wint met 12.5 voor Smislov met 10.5, maar verliest een partij tegen de 20 jarige David Bronstein. Keres zit dan nog aan de andere kant van het front. Botwinnik vluchtte in augustus 1941 vanuit Leningrad naar de Oeral, tezamen met het balletgezelschap, waaraan zijn vrouw was verbonden. Tot de slag bij Stalingrad was hij werkzaam als electrotechnisch ingenieur en daarna was hij weer volop actief in de schaakwereld. In 1943 wint hij overtuigend het toernooi van Swerdlowsk (Jekaterinenburg) en daarna het kampioenschap van Moskou, beide keren voor o.a. Smyslov.

NOSBO-competitie

Staunton/Helpman 1 - Unitas 3 3½-4½

Een middenmoter in de hoogste klasse van de NOSBO en niet meer; dat was de stemming na afloop van deze wedstrijd. De uitslagen:

T.F.Ebels (zwart)-	W.Fokkens ½-½	M.van Steenis-	B.Drolinga ½-½
N.Schellingerhout-	W.Knol 1-0	M.Zeevaarder -	B.Vermeulen 0-1
P.R.Dijkhuis	- B.Davids ½-½	H.G.Seijen -	D.Warmelink 1-0
P.Mulder	-F.de Vries 0-1	H.v t Toolen -	D.Hummel 0-1

2 gedegen remises aan de borden 1 en 3, een goede overwinning van Henk Seijen en de erepalm voor Nico; niet vanwege spectaculair schaak maar juist omdat het een partij was die we helaas op de club veel te weinig zien. Een rustige gedegen opbouw, langzame terreinwinst en na 40 zetten duidelijk eindspelvoordeel dat in de hervatting snel het volle punt opleverde, omdat zijn tegenstander geen zin had in een langdurige verdediging met weinig perspectief maar zo wel meewerkte aan een spectaculair slot dat U elders in dit nummer aantreft. Menno van Steenis kreeg na enkele zetten een stelling waarin het gelukkig wel verantwoord was om een pion te offeren (een Pirc met f2-f4,c7-c5, d4-d5 van wit en dan is b7-b5 à la het Wolga-gambiet speelbaar). Vrij snel had hij een totaal gewonnen stelling met een kwaliteit meer maar zag een finesse over het hoofd en het eindspel van L+5 pionnen tegen P+4 pionnen bleek een week later niet te winnen. De nederlagen waren ook nu weer van droevig kaliber en niet om over naar huis of clubblad te schrijven.

SISSA 3 - Staunton/Helpman 1½-6½

De individuele uitslagen:

G.Terwischa-T.F.Ebels (wit)	0-1	C.J.Willighagen-M.v Steenis	0-1
T.Noppen- N.Schellingerhout	0-1	Karin Prins - M.Zeevaarder	½-½
E.van der Veen- P.R.Dijkhuis	0-1	J.Veldman - H.G.Seijen	0-1
N.Haerthein - P.W.Mulder	0-1	J.Beetstra - R.ter Steeg	1-0

Met 5 uit 5 en nog ESG, Lewenborg en Groningen 5 voor de boeg was het duidelijk dat er gewonnen moest worden want anders zouden er nog vervelende dingen kunnen gebeuren. Maar alles ging nu eens van een leien dakje. In tegenstelling tot SISSA 4, waarbij we het van het laatste uur moesten hebben was nu al na een uur duidelijk dat we aan het langste eind zouden trekken. Aan de eerste 3 borden werden de Sissanen weggespeeld en ook het ons reeds bekende pion-offer van Menno van Steenis in de Franse doorschuifvariant ging vrij snel zijn rendement opbrengen. Daarbij wel de aantekening dat Nico het geluk had dat zijn tegenstander wel de Siciliaanse klok had horen luiden maar nog moet bestuderen waar de klepel hangt. Alleen invaller Ronald ter Steeg verloor door zonder reden en stuk te geven tegen 2 pionnen en kansloos te verliezen. Piet Mulder had een verlenging nodig maar dat was slechts een formaliteit. Tegen de psychologisch adviseur van SISSA, Karin Prins, gooide Michiel Zeevaarder het bij een 4-0 stand op een accoordje en de tegenstander van Henk Seijen ging in een inferieure stelling door zijn vlag.

Staunton/Helpman - ESG 1½-2½ (voorlopig) Individuele uitslagen.

T.F.Ebels (zwart)-	P Mijnheer 1-0	M. van Steenis -	D.Tobben afg
P.W.Mulder	- J.H.Voss afg	R.ter Steeg	- T.Olthof 0-1
P.R.Dijkhuis	- G.Kloppenburg afg	H.G.Seijen	- J.Schutte 0-1
M.Zeevaarder -	H. de Jonge afg	H. van Dijk -	A.C. Verhoog ½-½

ESG had 6 uit 6, wij 7 uit 6, 2 middenmoters dus die vinden dat ze beter kunnen. Er werden liefst 4 partijen afgebroken en de uitslag zal $3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ of 4-4 worden. Het was een bijzonder spannende wedstrijd die helaas weer werd ontsierd door de wijze waarop Henk Seijen en invaller Ronald ter Steeg de punten weggaven. Aan bord 1 beleefden we een reprise van de partij uit de bekerwedstrijd van twee weken geleden, d.w.z. dezelfde doorschuifvariant van het Frans kwam op het bord en het leek op een herhaling af te gaan, maar deze keer had Theo de zaak beter onder controle. Op de koningsvleugel kwam het dicht te zitten en toen drongen de zwarte stukken via de c-lijn binnen zodat het een waardige revanche werd. Deze Peter Mijnheer werd niet in het eerste team van de S.C. Groningen gekozen en keerde daarop terug naar ESG. Nu leven we in een vrij land maar merkwaardig is het dan toch wel dat hij vrolijk "gastlid" blijft bij de S.C. Groningen en daar intern speelt. Dat mag je dan toch wel een vorm van schaakprostitutie noemen. Nico was ziek geworden en Piet Mulder schoof op naar het bord 2 waar in zijn gesloten siciliaan snel de vlam in de pan sloeg. Uiteindelijk hield hij een toreneindspel met een pion minder over en het zal moeilijk worden om er een half punt uit te halen. De borden 3 en 5 hadden met zwart de hele partij het betere spel maar het zullen wel + remises worden. Henk Seijen speelde konings-indisch waarbij wit zijn looper op d3 zette. Dat deed Yeb Blom ook wel en het is niet 1.2.3 te weerleggen en dat was net wat zwart probeerde en daarbij kreeg hij zwaar de kous op de kop. Ronald ter Steeg kwam met wit zo goed uit de opening dat zijn tegenstander er maar een stuk tegen aan gooide en dat had zelfs nog succes ook. Geconfronteerd met de afwezigheid van Nico was iedereen gelukkig dat Henk van Dijk eens langs kwam en tegen de oud-clubkampioen van Helpman en oud-eerste-bord speler van DSC uit Appingedam, Verhoog, kon hij laten zien dat hij het nog niet was verleerd en een keurige remise vanuit het Schots vierpaardenspel was een verdiende beloning voor zijn solide spel.

De stand na 6 van de 9 ronden:

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	mp.	bp.
1	Groningen 5	x		5		$4\frac{1}{2}$		$4\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	12	$29\frac{1}{2}$
2	Haren 2		x	5	6	5	$3\frac{1}{2}$		$3\frac{1}{2}$		5	8	28
3	Unitas 3	3	3	x	$4\frac{1}{2}$		$4\frac{1}{2}$	6			$5\frac{1}{2}$	8	$26\frac{1}{2}$
4	Staunton/Hlpm			2	$3\frac{1}{2}$	x		4	$4\frac{1}{2}$	$6\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$	7	28
5	ESG	$3\frac{1}{2}$	3			x	$2\frac{1}{2}$		5	$6\frac{1}{2}$	8	6	$28\frac{1}{2}$
6	Lewenborg		$4\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$		$5\frac{1}{2}$	x	$3\frac{1}{2}$	3	$5\frac{1}{2}$		6	$25\frac{1}{2}$
7	De Spasski's	$3\frac{1}{2}$		2	4		$4\frac{1}{2}$	x	$5\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$		5	23
8	Assen	$2\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$		$3\frac{1}{2}$	3	5	$2\frac{1}{2}$	x			4	21
9	SISSA 3	$2\frac{1}{2}$			$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$		x	5	4	$17\frac{1}{2}$
10	SISSA 4	$3\frac{1}{2}$	3	$2\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0				3	x	0	$12\frac{1}{2}$

Nog niet in de stand verwerkt zijn de wedstrijden uit de 7e ronde.

Staunton/Helpman - E.S.G.	$3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ /4-4	Unitas 3 - Assen 1	4/3/94
SISSA 4 - de Spasski's	$2\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$	Haren 2 - SISSA 3	5/3/94
Groningen 5 - Lewenborg	2-6		

Deze uitslagen betekenen dat we in ieder geval een beslissende rol spelen in het NOSBO kampioenschap omdat we nog tegen Lewenborg en Groningen 5 moeten spelen. Ook Haren 2 behoort na de forse nederlaag van Groningen 5 tot de kanshebbers. De bordpunten zouden dit jaar wel eens de doorslag kunnen geven! SISSA 4 zal degraderen.

Staunton/Helpman 2 - Ypey Expert 3½-2½. (voorlopig)

Maandag 21 februari moest het tweede team aantreden tegen Ypey Expert. Er stond veel op het spel daar verlies bijna zeker degradatie zou betekenen. De goden schenen ons goed gezind te zijn want het duurde niet lang of we stonden al met 2-0 voor. Aan bord 2 gaf de tegenstander van B.Kruisinga om onduidelijke redenen op, nadat hij een half uur had verbruikt om een zet te bedenken. De analyse wees uit dat hij wel duidelijk minder stond, maar een overtuigende winstvoortzetting was niet te vinden. Aan bord 4 zette W.Aerts zijn tegenstander voor de moeilijke keus op te geven of een stuk in te leveren. Hij koos uiteindelijk maar voor het eerste. Vreemde tonelen speelden zich af aan bord 6 waar G.Lührman een puike partij speelde; zijn tegenstander offerde een stuk met het doel de witte koningsstelling open te splijten hetgeen tot onduidelijke leide. Lührman wist echter op het juiste moment een aantal stukken te ruilen waardoor hij een gewonnen eindspel zou hebben. Dat lukte ook, maar de manier waarop was saillant, daar een schaakje werd overzien door zwart. Zwart had echter reeds een loperzet gedaan..... en de loper kon het schaak opheffen.... waarop de dame zou vallen. Sportiviteit van Lührman voorkwam een 3-0 voorsprong, maar gelukkig moet de afgebroken partij remise zijn. De met een vormcrisis kampende Ronald ter Steeg kon opnieuw geen punt binnen halen na de hele partij gedomineerd te hebben. (½-½). Zoals Klaas Sanders reeds memoreerde in het vorige clubblad blijkt ook hij in de malaise te delen wat de vorm betreft. Ook hij moest in een eindspel met een kwal meer genoegen nemen met een half punt. Zou er geen therapie zijn voor deze kwaal? De enige verliespartij kwam tot stand aan bord 5. Dick Hummel kwam zoals gewoonlijk goed uit de opening maar schort het bij de één aan de opening en bij de ander aan het middenspel, bij Dick laat duidelijk het eindspel te wensen over. 21 maart wordt de laatste ronde gespeeld. Zoals uit de stand blijkt zijn we nog niet veilig; echter, bij een "gentlemen's agreement" snijdt het mes nog steeds aan twee kanten.

Joop Hummel.

Individuele uitslagen:

H.Davids	- E.Huizinga	afg
B.Kruisinga	- R.broekman	1-0
J.Hummel	- P.Kroes	½-½
W.Aerts	- W.Hunderman	1-0
D.Hummel	- J.Vegt	0-1
G.Lührman	- R.Weekman	afg
R.ter Steeg	- J.Visser	½-½
K.Sanders	- L.van Leyen	½-½

Stand na 6 rondes.

	m.p	b.p
Roden	10	25
Unitas 4	8	28½
D.S.C.	8	26½
Groningen 6	6	24½
Ypey Expert	5*	24*
Staunton/Helpman 2	5*	23*
SISSA 5	4	20
Noord Groningen	2	21½

* De uitslag Staunton/Helpman 2 - Ypey Expert getaxeerd op 4½-3½.

Omdat ik -voor het geval dat- de gewoonte heb bij thuiswedstrijden van de teams de uitslagen van het bord over te nemen, kan nog de uitslag van de wedstrijd tegen SISSA 5 vermeld worden.

(Redacteur)

Staunton/Helpman 2 - SISSA 5 6½-1½.

D.Hummel	- C. Hoekstra	0-1	K.Sanders	- R v d Bos	1-0
W.Aerts	- N.O	1-0	G.Lührman	- D.Matthijsen	1-0
H.Davids	- P.Weyers	1-0	F Voogt	- R.Kroezen	1-0
J Hummel	- R.v d Peppel	½-½	R ter Steeg-	H.Sparreboom	1-0

Sinds het laatste clubblad zijn er al weer drie ronden in het kader van de NOSBO competitie gespeeld. Dinsdag 11 januari werd tegen Hoogeveen 1 gespeeld. Dinsdag is voor een aantal spelers van het derde een lastige dag om te spelen, vandaar dat de helft van het team, waarin twee invallers meespeelden, per trein ging.

Hoogtepunten van de avond: André, één van de invallers, wint. De tegenstander van Jasper gaat na de 39e zet door zijn vlag in een stelling die voor Jasper gewonnen was. Gerald opent per ongeluk met e4, na zo'n 8 jaar met d4 geopend te hebben, met als resultaat dat hij voor het eerst van zijn leven in het Frans kwam.

Aan het eind van de avond was de stand 3½-2½, met afgebroken partijen voor Frans en Gerald. De partij van Frans was technisch gewonnen. Elders in het blad staat hoe je zo'n type stelling uit moet spelen. De stelling van Gerald leek in de analyses houdbaar, ware het niet dat er een winnende zet over het hoofd was gezien. De wedstrijd werd derhalve met 4½-3½ verloren.

Maandag 31 januari werd thuis tegen Veendam gespeeld, alhoewel het halve team met z'n gedachten ergens anders leek. In het kort: een speler kwam niet opdagen (vergeten), Ronald stond na 6 zetten mat (gelukkig kon hij nog in de interne meespelen), André schijnt de winst te hebben laten liggen en Gerald verloor door verkeerd af te wikkelen in een gewonnen stelling. De overige 5 spelers hadden hun hoofd er wel bij en haalden drie punten. Een gemiste winst derhalve, die wel eens tot degradatie zou kunnen leiden, want de stand in 1A was na 5 ronden als volgt:

Uitslagen 1A	V	H	SH	A	JHK	E	VdL	U	Stand	mp	bp
Veendam 1			5	3.5	3		5.5	4.5	Assen 2	7	22
Hoogeveen 1			4.5	4		5	3.5	2.5	Veendam 1	6	21.5
Staunton / Helpman 3	3	3.5			2.5	1		4.5	J.H. Kruit 1	6	20.5
Assen 2	4.5	4			1.5		6.5	5.5	Hoogeveen 1	5	19.5
J.H. Kruit 1	5		5.5	6.5			3.5		ESG 2	4	20
ESG 2		3	7				6.5	3.5	Unitas 5	4	19.5
Van der Linde 1	2.5	4.5		1.5	4.5	1.5			Van der Linde 1	4	14.5
Unitas 5	3.5	5.5	3.5	2.5		4.5			Staunton / Helpman 3	2	14.5

De voorlopige uitslag van J.H. Kruit - ESG 2 is 3 - 1. Om één en ander in eigen hand te houden diende er dus van Van der Linde gewonnen te worden. Deze wedstrijd werd vrijdag 25 februari gespeeld.

De eerste uitslag kwam op naam van Ronald, die knap won. Kort daarna verloor Jasper van de sterke D. Algera. Richard nam het zwart het damegambiet aan, wat in een pion voorsprong resulteerde. Wit kan dan echter veel druk uitoefenen, waaronder Richard uiteindelijk bezweek. Aan bord 6 beging Wouter een mispeer: hij had een stuk gewonnen en zou moeten winnen, maar liet zichzelf mat zetten. Bauke en Frans kwamen aan bord 1 en 3 in moeilijke stellingen terecht, die door beiden werden verloren. Robert, de invaller van die avond, kon een pionnetje winnen. Dit voordeel werd uiteindelijk in winst omgezet. Aan het 5e bord kwam Gerald gewonnen te staan, maar wikkelde weer verkeerd af (zie boven) waardoor het remise werd.

Om niet te degraderen moet dus met grote cijfers van de koploper gewonnen worden en moeten de concurrenten met grote cijfers verliezen, ervan uitgaande dat ESG 2 de wedstrijd tegen Kruit dik verliest.

Hieronder de persoonlijke uitslagen:

Hoogeveen 1 - Staunton/Helpman 3 4½-3½

L. van Kooten	- Bauke Koole	½-½
G. Jansen	- Frans Voogt	0-1
C. Mol	- Gerald Pieper	1-0
A. van Seventer	- Ronald Frowijn	1-0
F. van Oosten	- Wouter Witkam	1-0
A. van der Kooy	- Jasper Boter	0-1
M. Eggersman	- Roel Lode	1-0
T. Oldenkamp	- André Hooijveld	0-1

St./Helpman 3 - Veendam 1 3-5

Bram Kruisinga	- H.S. van Heeringen	0-1
Bauke Koole	- S. Prins	1-0
Frans Voogt	- J.E. Slim	½-½
Gerald Pieper	- J.J. v.d. Laan	0-1
Ronald Frowijn	- L. Smant	0-1
Richard Jacobs	- W.F. Smil	½-½
Jasper Boter	- S. Haan	1-0
André Hooijveld	- J.H. Baptist	0-1

van der Linde 1 - Staunton/Helpman 3 5½-2½

A. van Pelt	- Bauke Koole	1-0
D. Algera	- Jasper Boter	1-0
J. Hollander	- Frans Voogt	1-0
A. Doorman	- Ronald Frowijn	0-1

W. Emmens	- Gerald Pieper	½-½
J. Krawczyk	- Richard Jacobs	1-0
E. Reintke	- Wouter Witkam	1-0
Zwaagstra	- Robert Hensbroek	0-1

NOSBO-beker 3-1 winst tegen Heerdenpeerd. Individuele uitslagen.

T.F.Ebels - (zwart) N Sanredjo 1-0 P.R.Dijkhuis - P.Verspagen 1-0
M. van Steenis - D.Pol 1-0 H.G Seijen - W.Boelens 0-1

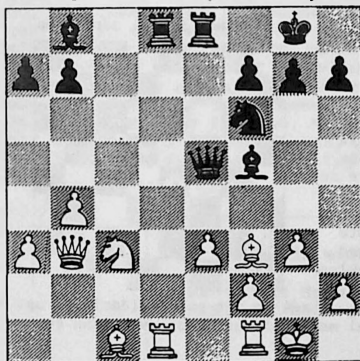
Het ging gelukkig wat beter dan tegen Oostermoer. De borden 1 en 3 lieten zien dat ze de betere schakers waren - nu ging het ook in feite tegen Heerdenpeerd 2 - maar voordat van Steenis zijn tegenstander mat zette was hij weer op zijn bekende manier aan het pionieren gegaan. Het stukoffer was aardig en waarschijnlijk ook goed speelbaar maar schaken is geen dammen en na de afwijzing ervan zag het er niet best uit. Nog steeds kan hij zich geen 10 zetten lang rustig houden. Volgens Henk Davids slaakte Idema echter dergelijke verzuchtingen 30 jaar geleden ook al zodat we niet al te veel hoop mogen koesteren. Als een man tegen de 60 loopt verander je er niet veel meer aan, mam!, hoor ik mijn dochters wel eens zeggen en zo zal het hier ook wel zijn. Bij een stand van 3-0 sloeg Henk Seijen in de vluggerfase aan het prutsen, zodat het geen 100% score werd.

Uitgeschakeld via een 3-1 nederlaag tegen ESG.

De uitslagen:

P.Mijnheer - T.F.Ebels (zwart) 1-0 H.de Jonge - P.R.Dijkhuis 1-0
H.Voss - N.Schellinghouth 1-0 G.Kloppenburg - P.W.Mulder 0-1

De proloog van de competitiewedstrijd tegen ESG liep slecht af en er was ook niet veel op af te dingen. Aan de eerste 3 borden evenzoveel nullen die vrij normaal tot stand kwamen en daarom toch wel pijn deden. Daartegenover stond slechts één overwinning van Piet Mulder waarvan dat niet nu direct gezegd mag worden. Zijn tegenstander had zelfs geen zin om zijn slechte zetten nog eens onder ogen te krijgen, wendde zich na afloop van de partij vol afgrijzen af en slaagde er niet in om in onze herinnering te blijven voortleven als een toonbeeld van sportiviteit. Ik speelde overigens wel een aardige partij, een Schara-Henning gambiet met alle motieven die daarin een rol spelen. Het leverde een mooie aanvalstelling op maar het kwam er niet uit. Na de partij konden we echter geen winst voor zwart vinden; waarschijnlijk moet ergens h7-h5 worden ingelast. Met alleen stukken gaat het niet. Wit: H.de Jonge; Zwart P.R.Dijkhuis. 1.d4,d5; 2.c4,e6; 3.Pc3,c5; 4.cxd5,cxd4; 5.Dxd4,Pc6;

Stelling na 20. g2-g3

6.Dd1,exd5; 7.Dxd5,Ld7. Dit is het "echte gambiet"; na 7...Le6 8.Dxd8,Txd8 wordt het een slap aftreksel met hoogstens een moeilijke remise voor zwart. 8.a3,Pf6; 9.Dd1,Lc5; 10. e3. (10.Pf3, Hoeksema - v d Werf, S.N.november 1993, pag.15) 10.. De7; 11.Pf3,Lf5; 12.Ld2,0-0; 13. Le2,Tad8; 14.0-0,Tfe8; 15. b4, Ld6; 16.Db3,Lb8; 17.Tad1,Pe5; 18. Lc1,Pxf3; 19.Lxf3,De5; 20. g3, (zie diagram) Txd1. Hier of op de volgende zet was waarschijnlijk h7-h5 de goede voortzetting van de aanval geweest. 21.Txd1,Lg4? 22.Lxg4,Pxg4; 23. Td5! Wit neemt het initiatief over. 23..Df6; 24.Dc2,Pxf2? Loopt verkeerd af. 25.Tf5,Ph3+ 26.Kg2, Dh6; 27.e4,g5; 28.Pd5 en wit won

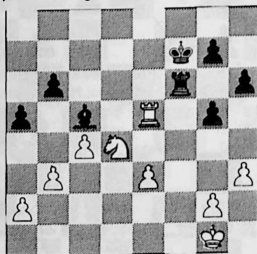
Redacteur.

STAND na de 23e ronde

1. Kruisinga	5 159 8-6ww	32. Frowijn	2 111 8-9z
2. Sanders	7 158 7-8zz	33. Jacobs	5 111 5-5w
3. Voogt	3 135 7-7w	34. Ter Steeg	7 111 5-6z
4. Dijkhuis	11 134 6-5ww	35. Steinebach	110 0-2
5. Ebels	11 132 2-3z	36. Elfferich	110 2-1w
6. Aerts	3 131 7-6ww	37. Romijn	3 110 2-1w
7. Seijen	10 130 4-4w	38. Louwman	4 110 1-1z
8. Schepers	4 129 2-3z	39. V. Grijffland	109 3-2w
9. Schlunke	4 129 8-9zz	40. Uilenreef	109 3-3z
10. Davids	7 127 6-6z	41. P.v/d Veen	3 109 3-3w
11. Spaans	1 126 4-3w	42. Pijper	108 0-1
12. Boter	4 126 8-9zz	43. Hutten	108 0-1
13. Hensbroek	3 124 6-7zz	44. Helling	108 5-6zz
14. J. Hummel	5 124 8-7ww	45. V. Steenis	8 108 0-0
15. Pieper	5 123 6-6w	46. Lode	3 107 6-6z
16. Mulder	9 123 3-2w	47. T. Smit	106 2-1ww
17. Diepeveen	4 120 10-10w	48. Leenes	106 4-4w
18. Koole	3 119 8-7w	49. Meijer-Eitens	106 7-7z
19. D. Hummel	5 119 5-5z	50. Hooijveld	6 106 6-6w
20. Ploeger	6 119 9-8ww	51. Vogelsang	105 2-3z
21. Zeevaarder	8 119 8-7ww	52. B. Meijer	104 6-6z
22. Veltman	117 1-1z	53. Lührman	4 104 0-0
23. Zwerver	1 117 6-5ww	54. E. Meijer	3 103 6-6w
24. A. Smit	1 117 10-10w	55. C. Smit	2 102 0-0
25. Hofkamp	2 116 6-5w	56. Laan	2 98 7-5w
26. Witkam	5 116 6-5ww	57. Mannoury	2 96 1-1z
27. Schellingerhout	10 115 0-1	58. Wijkstra	95 7-8z
28. Kolkman	114 7-7w	59. Pastor	86 3-3w
29. Sinkgraven	1 114 2-3w	60. R.J.v/d Veen	2 85 6-5w
30. Prins	113 1-2zz	61. Hendriks	3 70 7-8zz
31. Starreveld	3 112 6-7w		

Hoe win ik vanuit verloren stelling?

Ik ben vergeten deze blunder aan Arie te geven, maar hij is wel aardig en er was nog ruimte over, dus.. Deze stelling komt uit de partij R. v/d Bos - Sanders (uit de competitiewedstrijd van het tweede tegen SISSA 5). Het diagram geeft de stand na de 35e zet van zwart. Ik sta een pion achter en verkeer al geruime tijd in geweldige tijdnood. Op dit moment heb ik nog minder dan een minuut de tijd. Ik liet mijn laatste zet vergezeld gaan van een remise-aanbod. Mijn tegenstander weigerde dat. Hij had tijd zat en wilde in ieder geval tot de veertigste zet doorspelen. Hij dacht lang na en deed toen een zet die mijn problemen in één klap oploste: 36. Tf5?? Hoi, hoi! Ik had geen tijd meer, maar dat zag ik nog wel. 36 ... Lxd4 en wit gaf onmiddellijk op. Gek eigenlijk, dat zo'n overwinning veel meer voldoening oplevert dan een 'normale' overwinning!

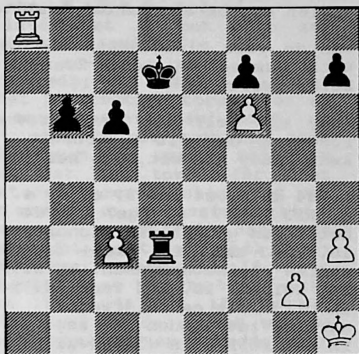

Op bezoek bij Unitas 4 - Staunton Helpman 2.

Omdat ik in de buurt was liep ik tegen 11 uur nog even het Denksportcentrum binnen in de hoop de 2e overwinning in successie van het tweede te aanschouwen. Niets bleek echter minder waar. De heren Aerts, Lührman en Koole hadden in de vooravond verloren en de stand was 3-0 voor Unitas 4. Henk Davids zat een slecht staand paardeindspel te spelen, Klaas Sanders stond gewonnen, Frans Vooft was bezig vanuit een slechte stelling goed terug te vechten, Ronald ter Steeg stond verloren en aan het bord van Dick Hummel versus Karel Schoenmaker was een "comedy of errors" gaande. In de stelling hiernaast volgde zonder tijdnood 33. Tf8?? (Th8!) waarmee een half punt werd weggegeven. Er volgde 33...Ke6; 34. c4,Kxf6; 35. Tb8,Tb3?? Een aardige revanche! Na 36. c5! werd het nog remise.

Wit: Dick Hummel.

Zwart: Karel Schoenmaker.

Stelling na 32 zetten.

Ook overigens vond ik het er niet erg plezierig. Wanneer je dat Denksportcentrum binnentreedt, komt je een walm van gehaktballen uit de reserveklasse tegemoet en ook in de zaal is het niet fris en vrolijk; je krijgt de indruk dat iedereen slecht staat. Er is toch iets van die "Mannen-Broeders/zwarte kousen" sfeer uit vroegere tijden blijven hangen, waaraan maar weinigen zoals Michiel Boekschoten en Karel Schoenmaker zich hebben kunnen onttrekken. Ook aan de organisatie van de wedstrijd was weinig zorg besteed. Ik zag bij het binnenkomen Erwin Heynen naast Henk Davids zitten en dacht dat hij inderdaad een jaar was verbannen naar Unitas 4, zoals ik in een vorig nummer veronderstelde. Dat bleek echter niet juist te zijn. Eén der onzen had snel verloren en op die plek kon nog een interne partij worden opgezet. Ook daaraan raken we helaas gewend. In de speelzaal hing wel een bord, maar daarop was nog de uitslag van een damwedstrijd te zien. Niemand van het bestuur of de teamleden was op het idee gekomen om een natte spons te pakken en dat eens te actualiseren. Het is maar een detail, maar het is wel de indruk die je meeneemt en ik ben toch maar blij dat we met Helpman zijn gaan fuseren, al prikt het natuurlijk wel dat er daar bij Unitas zo'n 20 leden rondlopen die beter schaken of minstens gelijkwaardig zijn aan onze top.

Redacteur.

Piet scheidde midden uyt het schaecken
En seid: 'hy was het spelen sat;
Maar 't was de minste van twe saecken,
Hy was het spelen moe, en mat.

Constantijn Huygens

Toernooisuccessen in Martinihal

Piet Mulder.

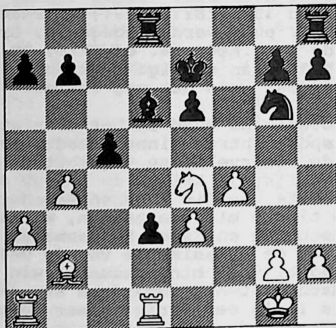
Zoals gebruikelijk de laatste jaren was Staunton/Helpman weer rijkkelijk vertegenwoordigd bij het Groningen-Open zoals dat werd verspeeld in december 1993 in de Martinihal. Ditmaal vielen er ook een aantal kwalitatieve successen te noteren!

Van de vele klubgenoten die te zien waren in groep B zorgden Dick Hummel en Eddy Zwerver voor de grootste verrassing. Beiden waren in de top-10 terug te vinden met 6,5 uit 9.

Eddy was zelf het meest tevreden over zijn winst in de 5e ronde op de Brit C.J.Jowett (1695), waarmee hij op 4 uit 5 kwam. Eddy had wit, van hem is ook het kommentaar:

1. d4 d5 2. c4 Pc6 3. e3 e5 4. dxe5 dxc4 5. Dxd8+ Kxd8
6. Pf3 Le6 7. a3 Pge7 8. Pd4 Pxe5 Waarschijnlijk had zwart er
beter aan gedaan dit pionoffer te weigeren. 9. Pc3 Pd3+
10. Lxd3 cxd3 11. Pxe6+ fxe6 12. b4!?! Normaal is 12. Kd2 met
sterke remisetensies. Ik wilde meer. 12...Pg6! 13. 0-0 Ld6
14. Td1 Ke7 15. Lb2 Tad8 16. f4 c5? 17. Pe4!!! -zie diagram-

Ik blijf dit een bijzonder
aardige zet vinden (al zeg
ik het zelf), in elk geval
het keerpunt in de partij.
17...Thg8 En niet 17..cxb4?
18..Lxg7 Thg8 19. Lf6+ Kf7
20. Lxd8 Txd8 21.Txd3 enz.
18. bxc5 Lc7 19. g3 Td5
20. Ld4 e5 21. Pc3(?) Tdd8(?)
Met 21..Tdd7 had zwart zijn
kans op tegenspel kunnen
grijpen. Hij was echter reeds
in tijdnood. 22. fxe5 Lxe5
23. Txd3 Lf6 24. Tad1 Pe5
25. Lxe5 Lxe5 26. Pd5+ Kf7
27. e4 Tc8 28. Tf1+ Ke6
29. Tc1 Tgf8 30. Kg2 Tc6
31. Pb4 Tcc8 32. Tf3 Tfd8
33. Pd3 Tf8 Nog 1 minuut voor
zwart. 34. Tb1 Txf3 35. Kxf3
38. Td1 Dreigt mat-in-1. 38.
41. Td5+ Kc6 42. a4 a6 43. Kd
Lf8 47. e6 Ld6 48. h4 b6 49. a
52. Txe6 Ld6 53. g5 b5+ 54. a
57. g7 Zwart gaf op. Na 57...L

Roel Lode en Jorg Schlunke deden het goed in een minigroep na de Kerst. In de laatste ronde vochten ze in een onderlinge partij om de prijzen. Roel trok aan het langste eind met 4,5 uit 5, waarmee hij ongedeeld 2e werd, Jorg bleef op 3 uit 5 staan.

Ikzelf nam deel aan minigroep-A, voor Kerst, en overtrof mijn eigen verwachtingen met 3,5 uit 5, goed voor een 5e prijs. Ook de partijen waren de moeite waard. De grootste vis ving ik al in de eerste ronde:

Wit: Wim Veer (2126, SC Groningen)

Zwart: Piet Mulder (1794)

Grünfeldindisch sluitvariant

1. d4 Pf6 2.c4 g6 3. Pc3 d5 4. Pf3 Lg7 5. e3 ... De sluitvariant. Wit doet het rustig aan. 5..0-0 6. Le2 c6

Van Poppe Dijkhuis begreep ik later dat ik met deze zet overging naar de Slechtervariant van het Slavisch.

7. 0-0 dxc4 8. Lxc4 Lf5 Zwart wil geen e3-e4 toelaten.

9. Tel Pe4 10. Ld3 Pxc3 11. bxc3 Lxd3 12. Dxd3 c5 Bij het nadenken over deze zet begon ik het toekomstige torenoffer al te bekijken. 13. De4 cxd4?!! En daar gaat-ie dan! Goed, na

13...Dc7 sta ik niet veel minder, maar ik had geen zin zo'n zwarte stelling proberen te houden tegen een speler met ruim 300 ratingpunten meer. Ik voelde dat het torenoffer niet korrekt was, maar ik wist zeker dat het razend lastig voor wit kon zijn, en ik verlies liever een mooie dan een saaie partij.

14. Dxb7 dxc3! Aanvankelijk zocht ik vooral naar de mogelijkheden met 14...dxe3? maar dat gaat al snel mis:

15.Dxa8 exf2+ 16.Kxf2 en nu staat zwart na zowel 16..Db6+ 17.Le3 als 16..Lxc3 17.Tb1! gewoon verloren. 15. Dxa8 c2 - zie

diagram 1 - 16. Pd4! Da5! En niet 16...Lxd4? 17. Lb2 Op 17. Tf1 volgt Lxd4 en Dc3! 17...Db6 18. La3? En daar gaat wit de

fout in. Juist is 18. De4! en in de post-mortem schudde mijn opponent alle winstvarianten uit de mouw. Dat blijkt bij nader

inzien mee te vallen: wit staat beter, maar zwart is nog niet knock-out: 18...Dxb2 19. Pxc2 (natuurlijk niet 19. Dxc2??) Tb8

gevolgd door Pb8-d7-b6. Als wit probeert los te komen met Tb1 krijgt zwart de a-pion en heeft compensatie voor de kwaliteit.

18...Lxd4! 19. De4 19. exd4 Pc6 20. Lc5 Da6+ 19...Lxa1 20. Txa1 Dc7 21. Dxe7 Dxe7!?

Mijn tegenstander bleek erg opgelucht na deze dameruיל en vreesde vooral 21...Pd7. Ik taxeerde het eindspel na dameruיל echter als gewonnen. Wel of

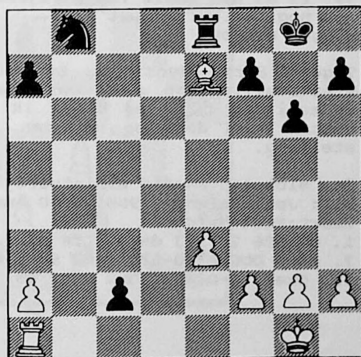
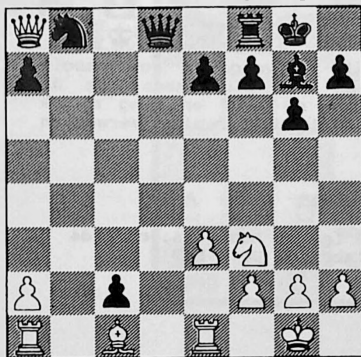
niet terecht, na 21...Pd7 is de stelling nog gevaarlijk voor zwart en veel bedenktijd had ik niet meer. 22. Lxe7 Te8 - zie

diagram 2 - 23. Lf6?? Na deze blunder moet wit een stuk geven. Het meest hardnekkig is 23. La3! en nu blijken de voor de hand

liggende plannen van zwart niet te winnen, bijv 23..Td8 24.Tel Td1 Kf1 en het paard komt te laat, wat ook geldt als zwart de

toren op d8 laat. Het winnende plan is 23...Td8 24. Tel Td5! om dan met Td5-a5 de witte a-pion te verschalken.

23...Pd7! 24. Tc1 Tb8 25. Kf1 Tb1 26. Lb2 Txb2 27. Ke2 Txa2 28. Kd2 Pc5 en wit gaf op.

Mijn toernooi kon al niet meer stuk. Na een snelle remise van 16 zetten tegen Peter Mijnheer (ESG) volgde een enerverende ronde:

Wit: Carel Huiskamp (1864, GOVA Arnhem)

Zwart: Piet Mulder

Frans, doorschuifvariant

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Db6 5. Pf3 Pc6 6. Le2 cxd4

7. cxd4 Ph6 8. Pbd2?! Pxd4 9. Pxd4 Dxd4 10. Lb5+ Ld7

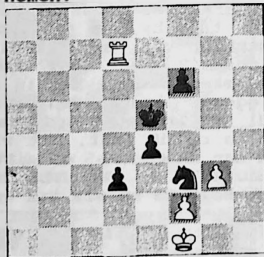
11. Lxd7+ Kxd7 12. 0-0 Tc8 13. Db3 Db4 14. Dd3 Pg4

15. a3 Pxe5?! Wits achtste zet was geen pionoffer maar een onoplettendheid. Natuurlijk moet zwart dan even het initiatief aan wit laten. De tekstzet is een beetje zoeken naar moeilijkheden. Beter lijkt 15...Db6. 16. De3 Dd6 17. Dxa7 Db8 18. Db6 Tc6 19. Db5 Pg4(?) Veiliger is 19...Dc7. 20. Pf3 Ld6 21. g3 Dc7(?) Nu wordt het weer spannend. Zwart moet een kwaliteit geven maar heeft compensatie. Zwart had met 21...Da7! zijn voordeel kunnen vasthouden. 22. Da4 h5

23. Pd4 Lc5 Het is even slikken te moeten vaststellen dat je voordeel is verdwenen. Ik geloofde overigens niet dat ik veel slechter stond maar ik maakte me wel zorgen om de tijd, ik had nog slechts 7 minuten, wit 32. 24. Pxc6 bxc6 25. Df4 Dxf4 26. Lxf4 e5 27. Ld2 h4 28. Tc1 Lb6 29. Lb4 hxg3 30. hxg3 Ld4 Wit nog 21, zwart nog 3 minuten. 31. Tc2 f6 32. Lc5 Lxc5 33. Txc5 Tb8 34. Tc2 e4 35. Tfc1 Pe5 36. b4 Ta8 37. b5 cxb5 38. Tc5 Kd6 39. Txb5 Txa3 40. Tb6+ Kd7 Nu de rookwolken wat wegtrokken, kon ik de stelling weer eens rustig bekijken. Dit hoef ik toch niet te verliezen, wel? Helemaal gerust was ik er niet op.

41. Tb7+ Kd6 42. Tb6+ Kd7 43. Tb7+ Kd6 Ik keek mijn tegenstander aan. Zetherhaling? Nee. Op de één of andere manier vond ik dat niet onprettig. Laat hem maar denken dat hij beter staat, laat hem maar risico's nemen!

44. Txc7 Ta8 45. Tb1 Pf3+ Dat is zo'n lekker schaakje, nee, ik geloofde er weer helemaal in! Ik heb minstens remise, en wie weet...! 46. Kg2 Th8 47. Th1 Txxh1 48. Kxxh1 d4 49. Kg2 d3 50. Kf1 Kd5 51. Td7+ Ke5 -diagram- 52. Kg2? Hoera! Ik ga winnen! 52...f5 53. Td8 Pd4 54. Kf1 d2 55. Txd4 Kxd4 56. Ke2 Kc3 57. Kd1 Kd3 58. g4 fxg4 59. f3 e3 Een mooie vluggertjesblunder zou nog 59..gxf3?? pat zijn. Nu gaf wit op.

Tegen Bert Muntingh bouwde ik vervolgens een mooie winststelling op met een kwal en een pion meer. In de wederzijdse tijdnood sloeg ik helaas op TILT en ging na 39 zetten door de vlag met een inmiddels tot remise verworden stelling.

Tot slot een aardig miniatuurtje:

Wit: Jouke Algra (1900, ES80 Amsterdam)

Zwart:Piet Mulder

1. d4 Pf6 2. Pf3 d5 3. Lf4 g6 4. e3 Lg7 5. Ld3 c5 6. c3 cxd4

7. exd4 Db6 8. 0-0?! Dxb2 9. Lxb8 Txb8 10. Da4+ Ld7

11. Dxa7? 0-0! 12. Da3 Dxa1 13. Pbd2 Ta8! 0-1.

HOE IK WEER VAN DONNER WON

wit: J. -H. Donner

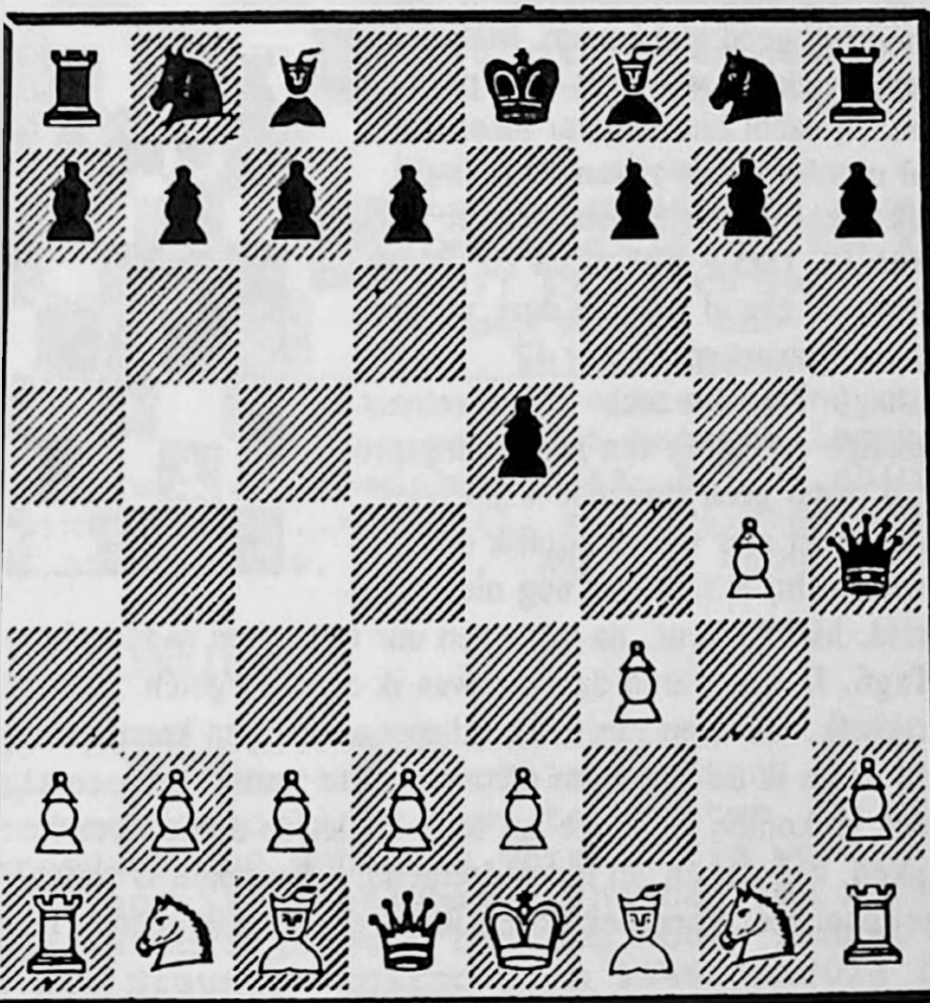
zwart: Jonkheer F. J. A. Luteijn

„Het is me wat, het is me wat”,
sprak Donner met verkapt venijn,
„dat ik verloor van zo'n Luteijn;
ik had zo graag revanche gehad!”

Hij zeurde net zolang totdat,
om van 't gelazer af te zijn,
ik toegaf aan het meesterbrein
dat mij onwijs had onderschat.

Hij zendt pion f2 op pad,
ik antwoord op de koningslijn,
pion g4 verkent terrein,
fluks geef ik met de dame mat.

Het was niet prettig voor Jan-Hein,
hij werd die avond toeterzat.

'Luctor et emergo', of: 'Aanraken is zetten'

(Klaas Sanders)

In de interne competitie is Bram Kruisinga uitstekend op dreef. Hij wint vrijwel al zijn partijen. Dat gaat haast altijd op dezelfde manier: Bram komt slecht uit de opening, heeft in het vroege middenspel een stelling om te huilen, gaat er dan eens goed voor zitten en wint vervolgens op onnavolgbare en vaak onbegrijpelijke wijze. Zijn tegenstanders worstelen, maar hij komt boven! Meestal zegt Bram na afloop verontschuldigend: "Ik kon er ook niets aan doen." Tja, je zult maar per ongeluk clubkampioen worden.

Op 20 december van het vorige jaar speelde ik tegen Bram. Het ging daarbij om de koppositie op de ranglijst. Zou ik winnen, dan zou ik Bram voorbijstreven, Bram had aan remise voldoende om lijstaanvoerder te blijven. De partij (ik had wit) verliep als volgt.

1. e4 e6 2. d4 Pf6?! Hier was ik uit mijn openingsboek. 3. e5 Pd5 4. Pf3 b6 5. c4 Lb4+ 6. Ld2 Lxd2+ 7. Dxd2 Pe7 8. d5 d6 9. Pc3 Pg6 10. De3!?

Pakt in de partij goed uit, maar als zwart onmiddellijk rokeert, staat de dame op e3 niet goed.

10. ... c6? De d-pion wordt nu zwak. Beter is 10. ... dxe5 11. Pxe5 Pxe5

12. Dxe5 0-0, of 10. ... dxe5 11. dxe6 Lxe6 12. Pxe5 Pxe5 13. Dxe5 0-0.

11. Td1! Dc7 12. dxc6 dxe5 13. Pb5 Dxc6 14. Td6 Db7 15. Txe6+ Kd8

De beste. Op 15. ... Kf8 volgt 16. Pd6! fxe6 17. Pxb7 Lxb7 18. Pxe5 en wit heeft

materieel voordeel. Na 15. ... Kd7 is 16. Dd3+ zeer kansrijk: 16. ... Kxe6 17.

Dd6+ Kf5 18. Pbd4+! en de zwarte koning moet verder het open veld in (18. ...

exd4 19. Ld3+ Kg4 20. Dg3+ Kh5 21. Dg5++). Ik heb niet in alle varianten

een geforceerd mat voor wit kunnen vinden, maar het torenoffer lijkt speelbaar.

Bram had deze varianten natuurlijk gezien en speelde zijn koning dus naar d8.

16. Td6+ Ld7 (zie diagram). Zwart is er eigen-

lijk nog behoorlijk goed afgekomen. Materieel is de zaak in evenwicht en wit moet even pas op de

plaats maken. Ik dacht hier een uur na en dat

leidt meestal niet tot goede zetten. Ook in dit

geval niet. Ik dacht in eerste instantie aan:

17. Txf6 fxf6 18. Dg5+ Ke8 of c8 20. Pd6+

met damewinst. Ik zag al snel dat deze variant

niet opgaat, want zwart speelt niet 17 ... fxf6?

maar 17. ... hxg6. Daarom zocht ik verder naar

een gewelddadige oplossing van het stellingspro-

bleem maar ik vond geen sluitende winnende

varianten. Wit moet hier waarschijnlijk ook een

rustige zet spelen, hij is tenslotte nog niet volle-

dig ontwikkeld. Maar ineens, na bijna een uur te hebben nagedacht, zag ik (weer)

de zet 17. Txf6. De bezwaren daarvan was ik even vergeten. Nou, vooruit maar.

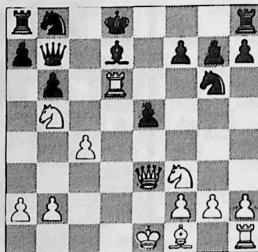
17. Txf6 hxf6 Ik was even van het bord weggelopen en keerde terug. Nog voor

ik ging zitten pakte ik de dame om die naar g5 te zetten. En toen zag ik (weer) dat

18. Dg5+ een volkomen nutteloze zet was. Ik liet de dame weer los. Michiel, die

had staan kijken, zag dat en zei quasi-dreigend: "Aanraken is zetten." Nu ben ik

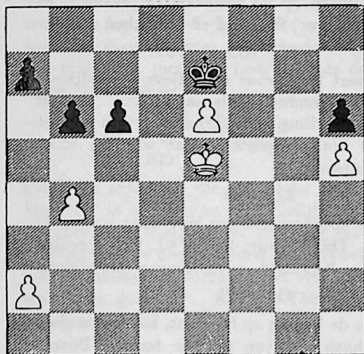
mij van deze regel zeer goed bewust en ik sta er volledig achter. Ik kan mij als

intern wedstrijdleider natuurlijk ook geen onzuiverheden veroorloven. In deze stelling was het echter wel wat zuur, want 18. Pd6 (valt de dame aan en dreigt een vervelend schaak op f7) lijkt behoorlijk kansrijk. Maar goed, daar had ik eerder aan moeten denken. Dus: 18. Dd2 De4+ 19. Le2 Db1+ en Bram bood remise aan. Dat kon ik eigenlijk niet weigeren. Zwart heeft tenslotte een kwaliteit meer. En met een half punt tegen Bram kwam ik er in vergelijking met vele anderen nog goed af. Theo, Nico, Piet, wanneer spelen jullie weer eens intern?

De aanhef van dit verhaal doet mij herinneren aan een uitspraak die ruim 40 jaar geleden werd gedaan door de doelman van het Nederlands voetbal- vreemdelingenlegioen in Franse dienst dat in Parijs ten bate van de slachtoffers van de watersnoodramp tegen het Franse nationale team speelde en met 2-1 won. Ongetwijfeld heeft deze overwinning, die in ons land groot enthousiasme teweeg bracht, er toe bijgedragen dat kort daarna ook in Nederland het beroepsvoetbal werd ingevoerd. Gevraagd naar zijn commentaar antwoordde Frans de Munck: Je maintiendrai, ik worstel en kom boven.
Redacteur.

Pionneneindspelen. Oppositie, verste vrijpion en tempozetten.

In de wedstrijd van het eerste tegen Assen was in de partij van Caspar Smit (wit) na 40 zetten deze stand bereikt. In de wedstrijd was de stand 4-3 in ons voordeel en je moet dus geen risico nemen. Nu is wel in de zien dat de kansen aan de kant van wit zijn en dat zowel Kf5 als a3 en a4 niet verliezen. Wit gaf 41. a4 onder couvert af en het vervolg was 41..a6! 42. Kf5. Wit zit in tempodwang. 42...c5; 43. bxc5, bxc5; 44. Ke5, c4; 45. Kd4 Kxe6; 46. Kxc4. $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$. Met de zwarte pion op a5 of a7 zou wit winnen omdat dan 46. Kb5 mogelijk was. Ook 42.a5, b5; 43. Kd4, Kxe6; 44. Kc5, Kd7; 45. Kb6, c5 leidt tot remise. Assen maakte ons er op attent dat 41. a3! had gewonnen. Na 41..a6 kan de witte koning op e5 blijven en houdt het beslissende tempo.

42. a3-a4! Nu zit zwart in tempodwang. 42..b5; 43. a5! c5; 44. bxc5, b4; 45. Kd4 en wint. Ook 41..a5 en 41..c5 verliezen omdat de witte koning nu op e5 staat i.p.v. op f5. Michiel Zeevaarder/Redacteur.

Krijgen we ook PCA ratings?

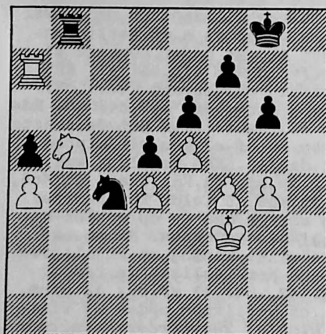
De "Schachwoche" meldt dat ook de PCA ratings wil gaan instellen nu de FIDE Kasparov en Short "droog" laat staan. Om de FIDE in te halen staat hen een behoorlijke klus te wachten. Op de lijst van de FIDE staan reeds 12500 schakers vermeld die worden aangevoerd door Karpov met 2740. 11 grootmeesters hebben een rating lager dan 2375 en dat zijn natuurlijk oude baasjes zoals Denker en Guimard, deelnemers van het Staunton toernooi in 1946. Aardig is ook dat de laatste plaats wordt ingenomen door Lodewijk Prins met 2220. Daar zou Hein Donner van hebben genoten als hij het had mogen beleven.

Een dodelijke knol

Zie hier hoe dodelijk een armzalig paard in eendrachtige samenwerking met een toren kan zijn, als de koning van de tegenstander slechts een verzwakte pionnenstructuur heeft om hem te beschermen ...

N. Schellingerhout-W. Knol

Het na de degradatie uit de derde klasse KNSB in de promotieklasse terecht gekomen eerste team heeft zich ten doel gesteld zo snel mogelijk weer in de KNSB terug te komen. Helaas draaide het team wat stroef en bleven hier en daar wat matchpunten liggen. Toen kwam de wedstrijd tegen Unitas III. Het was een spannende strijd, maar al snel werd duidelijk dat we er niet zo best voor stonden. Na de tijdcontrole was de stand 3-2 voor Unitas. De afgebroken stellingen beloofden niet meer dan 1-2, zodat een gelijkspel het maximaal haalbare zou zijn. Zelf was ik in eerste instantie niet zo optimistisch, gezien mijn afgebroken stand:

Wit staat fraai, dat wel, maar is de stelling ook gewonnen? Zwart lijkt zich aardig te kunnen verschansen. Elke poging tot doorbraak van wit zal tot pionruil leiden, wat de winstkansen verkleint.

Gelukkig had zwart uit angst voor een pionnenstorm op de koningsvleugel zijn

pionnenstructuur verzwakt met ... g7-g6.

Het plan voor wit bestaat uit het naar binnen wandelen met de koning (Kf3-g3-h4-g5-f6). Zwart kan dit verhinderen, maar moet daarvoor zijn koning op de g7 zetten wat wit tactische kansen geeft met Pb5-c7xe6+. Verder is er altijd nog de mogelijkheid Pb5-d6 waarna zwart gedwongen is te ruilen.

Zwart kan deze dreigingen pareren door de toren op de zesde rij te posteren, of (passiever) e6 vanaf e8 te dekken.

41. Kf3 Tb6?

Zwart kiest voor de actieve verdediging. Ten onrechte, zoals zal blijken. Ik had deze stelling uren geanalyseerd en was tot de slotsom gekomen dat wit hier moet winnen.

42. Kh4 Kg7

De koning moet een keer naar voren. 42 ... Tb8 was niet beter: 43. Pc7! gevolgd door Kg5 en de witte koning valt binnen.

43. Pc7! ...

Nu de koning op h4 staat, kan zwart geen schaakjes geven met de toren. Bovendien is de toren nu nodig op de zesde rij, vanwege de dreiging Pxe6+. Zwart loopt steeds achter de feiten aan.

43. ... Pd2

Zwarts beste kans.

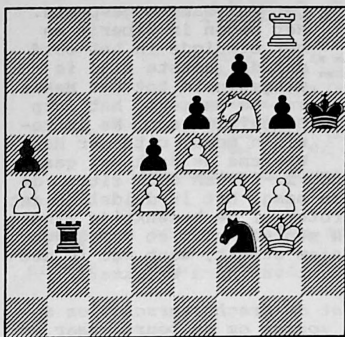
44. Pe8+ Kf8

45. Pf6 Pf3+

46. Kg3 Tb3

47. Ta8+ Kg7

48. Tg8+ Kh6

Deze stelling heeft me heel wat hoofdbrekens gekost. Wit wil graag g4-g5 spelen, maar dat gaat niet wegens ... Pxd5+! Wit heeft een zet nodig om uit het aftrekschaak te lopen, maar dat geeft zwart de kans met g6-g5 het mat af te wenden. Na een flinke tijd puzzelen had ik thuis de oplossing gevonden.

49. Th8+ Kg7
50. Th7+ Kf8
51. Kf2! ...

Dit is de extra zet die wit nodig heeft. Maar het is ook een verschrikkelijke zet: Behalve g4-g5 dreigt er nu Th3, met verdrijving van het zwarte paard, waarna het mat ondekbaar is. Merk op dat vluchten via e7 niet gaat: 51 ... Ke7 52. Th8! met ondekbaar mat.

51. ... g5

52. Th3! ...

Dit wint een stuk: 52 ... Pxd4 53. Th8+ Kg7 54. Tg8+ Kh6 55. fxd6 mat. Het aardige (voor mij dan) was dat ik al deze varianten tot en met de stukwinst thuis al op het bord had gehad.

52. ... gxf4
53. Txf3 Tb4?

Dit kost nog meer. Zwart had moeten proberen met 53 ... Tb2+ 54. Kf1 Ke7 en 55 ... Kd8 uit het mat te lopen.

54. Tc3 Kg7
55. Tc8 Kh6
56. Tg8 ...

Dreigt 57. g5 mat.

56. ... Tb2+
57. Kg1 Tb1+
58. Kh2 Tb2+
59. Kh3 Tb3+
60. Kh4 Tg3
61. g5+ Txd5
62. Txd5

Het was nog even opletten: De pion op f4 is de enige reden waarom zwart niet pat staat! Zwart zag eindelijk het hopeloze van de strijd in en gaf op.

1-0

Helaas bleek deze overwinning niet voldoende. We verloren de wedstrijd uiteindelijk met 3.5-4.5. Theoretisch kunnen we nog steeds promoveren, maar de kans is wel zeer klein geworden.

De eerlijkheid gebied mij te zeggen dat ik bij de analyse van de afgebroken stelling gebruik heb gemaakt van een schaakprogramma (Fritz 2). Een dergelijk programma is niet sterk genoeg om de stellingen die ontstaan positioneel juist op waarde te schatten, maar is wel in staat om stomme fouten in je analyses in een oogopslag te vinden. (Mat in 5 ziet dit apparaat in een flits.) De kunst is om het programma op de goede manier te gebruiken. Ik liet het programma in eerste instantie zelf de verdediging voor zwart voeren. Zodra ik dan een winstvariant gevonden had voor wit, dwong ik het programma alternatieven te spelen op plaatsen waar de verdediging duidelijk beter kon. Op die manier was ik in staat zo'n 15 zetten "vooruit" te kijken.

Nico Schellingerhout

Dammen. Het treurige gelijk van Jannes van der Wal en Bauke Bies.
(uit het clubblad van maart 1994)

Groot aantal remises vooral 'verdiensite' van Wiersma in tweekamp

forceren en zo werd het i.p.v. 20-20 nog 22-18. En daar zitten de dammers natuurlijk vreselijk mee in hun maag. Het is duidelijk dat er wat moet gebeuren; het bord moet groter of de bedenktijd minder maar zo kan het niet langer. Helaas is men nog niet zo ver gevorderd dat men de hand eens in eigen boezem steekt, want wat is het commentaar van Auke Scholma, de seconant van Harm Wiersma?

Er is weer een match om het W.K dammen gespeeld. Het begon in Siberië en het eindigde in het oord dat de laatste tijd is uitgegroeid tot het Mekka van de dammers, het dorp Surhuisterveen. Na 18 remises moest uitdager Harm Wiersma de zaak wel gaan

" Bij schaken is het lang geleden dat de krachtsverschillen zo klein waren. Ja, Karpov en Kasparov wonnen om de beurt, maar er zijn toch aanwijzingen dat zij hebben afgesproken weinig remise te spelen? In het openbaar scholden ze elkaar uit voor rotte vis, maar ondertussen aten ze wel met elkaar ".

De aanval is de beste verdediging zal men gedacht hebben, maar waarschijnlijk bereikt men met deze wartaal slechts dat er nog veel meer Bauke Biezen (en sponsors!) zich afkeren van dit spel.

Oplossing Schaakpuzzel uit het vorige nummer.

P	C	A					D	O	O	S				F	R	O	M				R				
O			G				A				L	E	S		D					D	R	A	A	K	
P	O	T	R	E	M	I	S	E			C				B	S	V			R			A		
			O		E						C			H						T		R	A	A	R
		R	O	O	F		S	C	H	A	A	K			B	I	R	D						P	
H	O	R	T						T		R	E	E		K								C	O	
	C		A				P	A	P	I	E	R			S	M	Y	S	L	O	V				
	H	E	L	E	N	A			L				E			A			A						
	A		E			I	R			A	R	I	S	T	O	T	E	L	E	S					
	D		N			P	I	O	N			Q				J		O			S				
	E	O	T	R	O	S					P				D	R	E	E	V			H			

Correctie: 25. vert. Salov struikelde in Biel niet over van der Sterren maar Bareev. Tegen Salov speelde van der Sterren remise.

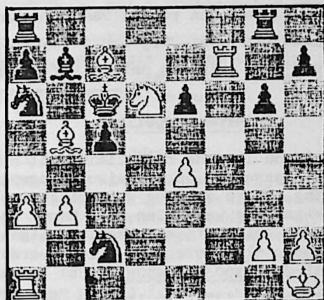
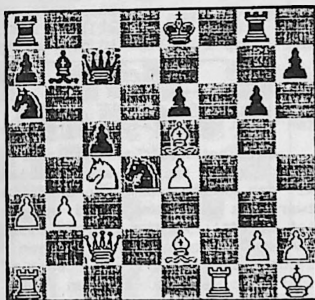
ARIE & CO

"Arie & Co" is een blunder-
rubriek onder redactie van Arie
Smit. Blunders (stelling plus
commentaar) kunnen worden in-
geleverd op de clubavond of op
(nieuw adres!) Gerbrand-Bakker-
straat 137. Tel. 1.880.43.

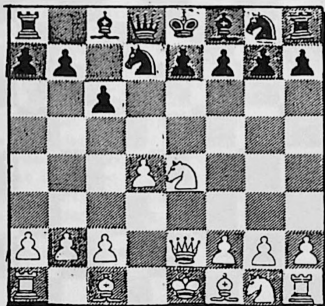

Onder het motto beelden spreken meer dan vele woorden, een
andere lay-out. Weinig tekst, want de diagrammen spreken.

Interne competitie: E.Zwervør-R. ter Steeg.

Zwart had in het linker diagram 20..Pb5-d4?? gespeeld (De7!) en
werd op een bijzonder aardige manier uitgetikt via 21. Lxc7,Pxc2;
22. Pd6+, Kd7; 22. Tf7+,Kc6; 23. Lb5++ (zie rechter diagram)

Het klapstuk van de afgelopen
periode was voor Ronald Frowein.
In de competitiewedstrijd tegen
Veendam begon hij met zwart aan
een solide Caro-Cann. 1. e4,c6;
2. d4,d5; 3. Pc3,dxe4; 4. Pxe4;
Pbd7; 5. De2? Dat is natuurlijk
een zet van niks behalve na het
vreselijke antwoord 5..Pg8-f6??
waarop volgde Pd6++ (stikmat)

Snelschaakkampioenschap

Het snelschaakkampioenschap van de club (14 februari) begon met een verrassing. Eamon versloeg titelverdediger Martin in de eerste partij in de voorronde. Zo'n eerste ronde zegt niet alles, zo bleek. Martin won verder al zijn partijen en Eamon verloor van Yurii, zodat Martin en Yurii in de finale-poule A kwamen. Daar troffen zij Wouter en Jasper, winnaars van de andere voorronde met 4½ uit 5. Zou het nu Jasper eens lukken kampioen te worden? Hij was al vier keer tweede geworden, twee keer achter Wouter en één keer achter Martin. Helaas!, hij lijkt een "eeuwige tweede". Het was weer Martin die won, met 3 uit 3. Er viel niets op af te dingen. Martin is een goede vluggeraar, die bij de senioren ook al in de hoogste finale-poule eindigde.

Poule B werd gemakkelijk gewonnen door Eamon (3 uit 3) vóór Heiko, Dominic en Willem. Poule C werd gewonnen door Mark, ook met 3 uit 3, voor Doron, Danny en Olav. (Doron en Danny, oud-leden, deden buiten mededinging mee).

Als enige deelnemer in de leeftijdsgroep tot 10 jaar won Olav die groep. Niet zo maar! Hij won een partij van Mark. In de groep 11-14 jaar won Yurii, omdat hij het hoogste eindigde - hij was de enige die de finale-groep A haalde. In de leeftijdsgroep 15-20 jaar won natuurlijk Martin.

Interne competitie

In de interne competitie valt Marks hoge klassering op en Heiko's lage klassering. Heiko zal nog wel stijgen en Mark zal nog wel dalen maar Mark hield onlangs wel Dominic op remise. Eigenlijk was het zelfs andersom! - lees verderop. Eerst de stand na ronde 17 (21 februari):

1. Eamon	138	6. Heiko	95
2. Dominic	137	7. Olav	92
3. Yurii	126	8. Jasper	92
4. Nickie	123	9. Willem	91
5. Mark	120	10. Harco	73

Ook Willem staat te laag, zou je zeggen. Hij krijgt nog wel gelegenheid tot revanche tegen, bij voorbeeld, Mark en Heiko.

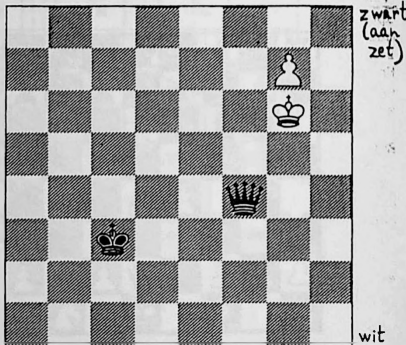
Aan de top heeft Dominic lang Eamon voor kunnen blijven. Toen hij een ronde vrij was naalde Eamon hem in. In de volgende ronde was Eamon afwezig (Krokus-vakantie) maar Dominic kon niet profiteren. Hij maakte remise tegen Mark. Yurii staat niet ver achter Eamon en Dominic, dus het wordt nog spannend.

In de partij Dominic-Mark (ronde 17) kwam een eindspel op het bord van dame tegen pion. Zie het diagram hiernaast. Geen makkelijke stelling. Wit dreigt te promoveren tot dame en dan is het remise.

Kan zwart de witte pion veroveren?

Ja!, dat kan. Dan moet zwart wel zijn koning erbij halen. Dat kan alleen als wit dan geen pionzet kan doen. Dus moet zwart met zijn dame steeds schaak geven tot de witte koning voor de pion staat. Dan kan de koning van zwart een stapje dichterbij komen. Probeer eens of je dit lukt - op de club bekijken we het later.

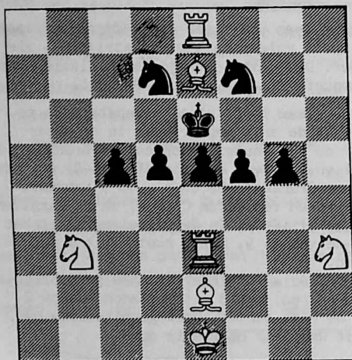
In de partij lukte het Mark niet. Dat is niet erg. Wat wel erg is, is dat Dominik zei dat het niet kon. Je mag nooit overde partij praten; ook niet bij snelschaken!

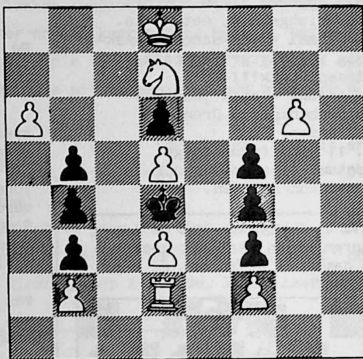
Marsopgaven.

Deze keer aandacht voor de compositie. Componisten van eindspel-studies en problemen hebben niet te maken met een tegenstander van vlees en bloed. Hun tegenstander is het materiaal. Ter illustratie van de bijzondere problemen waarmee componisten worstelen, merkte één van de bekendste componisten uit de eerste helft van deze eeuw, Weenink, eens op: zelfs Lasker en Capablanca maken nog wel eens een foutje, maar een paard heeft nooit een slechte dag.

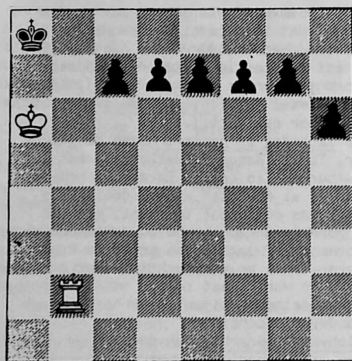
Wit geeft mat in 2 zetten

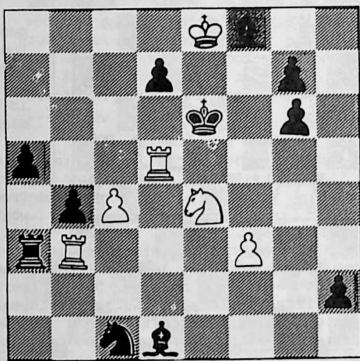
Wit geeft mat in 3 zetten

Wit geeft mat in 6 zetten

Wit geeft mat in 15 zetten

Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer.**1. Kasparov - Andersson.**

29. Lxh6, Ke8; (Pxh6, Dg7 en Th6, Dg8+) 30. Lg7. 1-0.

2. Karpov - Kasparov.

37... Tc1; 38. Pb2, Df2! 39. Pd2, Txd1; 0-1 (16e WK partij 1985)

3. Piket - Kasparov.

36... Ph1. 0-1

4. Ljubojevic - Kasparov.

27... Lxa2+; 28. Ka1, Da4; 29. Dxa2, (Tc1, Lc4+; Kb1, Tc5) Dxa2; 30. Kxa2, Tc2+; 31. Kb3, Txxg2; 32. Kc4, Txxh2; 33. Kd5, f6; 34. g5, hxg5; 35. Ke6, g4; 36. Td8+, Kh7; 37. Kf7, Th5! 0-1.

